

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

maj 4 • 2022

**JOHAN MICHELSSON OCH JOHAN PLANTING
— TVÅ MYNTGRAVÖRER I ÄVESTA**

KVARTSSKILLING 1806 I SILVER — "TILLFÄLLIGHETSPRÄGLING"

**HANS CARLSSONS NUMISMATISKA MINNEN
— BIOBILJETT FÖR KUFISKT MYNT**

BERNT THELIN NY MOTTAGARE AV BERIT RING-DIPLOMET

30 SEK

Nu på Youtube !

Numismatik i dialog

En samling ocirkulerade dukater och förkl...
167 visningar · för 4 dagar...

I ett samarbete med namnkunniga numismatiker och forskare som bla Per-Göran Carlsson och Bengt Hemmingsson, dissekteras, diskuteras och problematiseras olika numismatiska spörsmål.

Roberto Delzanno - Short presentation and award winnin...
129 visningar · för 5 dagar...

Varje vecka presenteras de senaste nyheterna på den numismatiska himlen där mässor, auktioner, event, föredrag och andra intressanta tilldragelser rapporteras och analyseras.

Söndagen 3 april samlas MIM på Farsta gård - Jag...
139 visningar · för 6 dagar...

Bokrecensioner, auktionsanalyser och marknadsuppdateringar sker löpande.

Riksdalern 1820 med Karl XIII:s porträtt - Roberto...
321 visningar · för 7 dagar...

Nya gäster inbjuds till kanalen där vi i dialog tar upp olika ämnen inom gästens specialistområde och dessutom får berätta om sin samlargärning.

Bengt Hemmingsson - en hörnpelare inom...
212 visningar · för 8 dagar...

I en dialog med tittarna besvaras en mängd tittarfrågor.

Det är gratis att prenumerera på kanalen och därmed hålla sig uppdaterad med det senaste!

Kanalen finner du under namnet "Roberto Delzanno Numismatik" på www.youtube.com. Vill du också vara med och bidra till vitalisering och popularisering av numismatiken? Tveka inte att höra av dig till mig!

Roberto Delzanno

Numismatiker - Författare - 0708-865008
roberto@delzanno.se - www.delzanno.se

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

KANSLI OCH REDAKTION

Banérgatan 17 n b
115 22 Stockholm
Tel. 08 - 667 5598
info@numismatik.se
Måndagar kl. 10 - 12 och 13 - 16

Se www.numismatik.se
om ev. tillfälligt stängt kansli.

Plusgiro 150007 - 3
Bankgiro 219 - 0502
Svenska Handelsbanken

CHEFREDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE

Monica Golabiewski Lannby
monica@numismatik.se

PRENUMERATION

200 SEK / år (8 nr)
Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt.
Kom ihåg att
meddela adressändring!

SNT trycks med bidrag från
Gunnar Ekströms stiftelse för
numismatisk forskning samt
Sven Svenssons stiftelse för
numismatik.

Redaktionen ansvarar inte för ej
beställt material. Texter och bilder i
SNT lagras elektroniskt och publiceras
som pdf på föreningens hemsida.
Den som sänder manus till SNT
medger detta.

Register över alla artiklar och
notiser i SNT 1977 - 2020 finns i
sökbart pdf-format på hemsidan.

TRYCK

Pipeline Nordic AB

ISSN 0283-071X

VÅREN/HÖSTEN 2022

Föreningens aktiviteter

SNF:s kansli på Banérgatan är öppet för besök på måndagar kl. 10-12, 13-16. Se www.numismatik.se om eventuellt tillfälligt stängt innan besök. Kansliet nås varje dag på: info@numismatik.se

FÖRENINGSKVÄLLARNA PÅ BANÉRGATAN 17 ÄR ÅTERUPPTAGNA.

*Välkomna! Kontrollera på hemsidan
att mötet du tänkt besöka inte är
inställt!*

Maj

4 Föreningskväll - onsdag

Plats SNF, Banérgatan 17 - www.numismatik.se

18.00 FÖREDRAG. Bengt Gustaf Jonshult: *Par Bricole - ett medaljutgivande ordenssällskap av rang.* Bengt har givit ut flera böcker om bland annat medaljer. I detta sammanhang kan nämnas *Sällskapet Par Bricoles belöningar* (2020) samt *Bellmanhuset & Par Bricole* (2021).

21 SNF:s årsmöte

Plats Göteborg

ÅRSMÖTE med auktion 178 är inbokat på hotell Opera i Göteborg, beläget cirka 200 meter från Göteborgs centralstation.
Adress: Nils Ericsonsgatan 23. Till auktionen hör en katalog.
Kallelse och program på sidan 62 i föregående nummer.

September

21 Föreningskväll - onsdag

Plats SNF, Banérgatan 17 - www.numismatik.se

18.00 FÖREDRAG. Andreas Westermarck: *Myntsamlare i det medeltida Kurdistan?*

Vill er lokala förening stå som värd för en föreningskväll?
Anmäl i så fall intresse till
info@numismatik.se

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Adress: Banérgatan 17 n b, Stockholm. T-bana Karlaplan; buss 4, 44, 76.
Kansliet är öppet: måndagar kl. 10 - 12 & 13 - 16, om tillfälligt stängt se hemsidan.
Kansliet är stängt: midsommar - 1 september; jul- och nyårshelgerna.
Hemsida: www.numismatik.se.

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

presenteras även på Svenska Numismatiska Föreningens hemsida
www.numismatik.se

Den tryckta tidskriften kommer ut första veckan i februari – maj, september – december.

På hemsidan kan man sedan ta del av SNT i lågupplöst pdf-format.

ANNONSPRISER

1/12 sida
47 × 50
mm
250 SEK

1/8 sida
72 × 50
mm
350 SEK

1/6 sida
47 × 105
mm
400 SEK

1/4 sida
72 × 105
mm
600 SEK

1/2 sida
151 × 105
mm
1 200 SEK

1/1 helsida
151 × 214 mm
2 000 SEK

mittuppslag
5 000 SEK

2:a & 3:e
omslagssidan
2 500 SEK

4:e omslagssidan
5 000 SEK

SNT behåller samma låga annonspriser även 2022

Annonser på årsbasis får dessutom 20 % rabatt – insänd pdf gäller.

Annonsstopp senast den 1:a i månaden före utgivning.

Radannonser: SNF-medlemmar erbjuds gratis annons med tre rader
att köpa, sälja eller byta samlarobjekt – kontakta info@numismatik.se.

Annonser som inte är förenliga med IANP:s etik avböjs.

INNEHÅLL SNT 4 • 2022 – maj

ARTIKLAR OCH NOTISER

	SID.
Johan Michelsson och Johan Planting – två myntgravörer i Avesta	81–83
Myntskåp väcker numismatiska minnen	83–85
Kvartsskilling 1806 i silver – "tillfällighetsprägling"	86–87
Bernt Thelin ny mottagare av Berit Ring-diplomet	87
Hans Carlssons numismatiska minnen. Del 2 – Biobiljett för kufiskt mynt	89
Kungliga Myntkabinettets samlingar 450 år	95

FASTA RUBRIKER

LOKALA NUMISMATISKA FÖRENINGAR & MYNTKLUBBAR I SNF.	85
BOKBUTIK.	88
PRESSKLIPP 1891. Folkök i Stockholm	90
AUKTIONER & MÄSSOR.	91
FELPRÄGLAT. Kantex med böjda kantex	91
NYTT OM BÖCKER – RECENSIONER.	92–94
NÄTNITT.	95
PENGAR I FOLKMUN. Bagare, batting, gubbe och vase	96

OMSLAG

Gamla Norrbro över Södra Norrström i Stockholm. Till vänster ses Kongl. Mynthuset som började rivas 1784 och till höger Kongl. Stallet. Oljemålning 1761 av Johan Sevenbom (1721–1784). Mått 78×115 cm. Stadsmuseet i Stockholm, inv.nr 101279.

FOTO: DIGITALA STADSMUSEET.

Johan Michelsson och Johan Planting – två myntgravörer i Avesta

Av Bengt Hemmingsson

I den numismatiska litteraturen omtalas en myntgravör i Avesta vid namn Johan Michelsson Planting, som skall ha varit verksam en längre period under 1600-talet.

Petrus Norberg, som ägnade stor möda åt att forska i Avesta bruks och myntverks historia, ansåg först att Johan Michelsson och Johan Planting var två olika personer men ändrade sedan åsikt. Han kom till slutsatsen att det var en och samma person, som skall ha ”skött gravörsbefattningen vid Avesta myntverk senast från 1647 till sin död strax före den 5 augusti 1688” (Norberg 1947 s. 162). Troligen påverkades Norberg av Stig Stenström, som år 1944 disputerade på en avhandling om mynt- och medaljgravören Arvid Karlsteens liv och verk. Karlsteen skall ha varit lärjunge till en Planting, verksam som myntgravör i Avesta och Stenström kommer till slutsatsen att det ”inte kan vara någon tvekan om” att Johan Michelsson och Johan Planting är identiska.

I den genealogiska litteraturen anges dock att de adliga ätterna Planting-Bergloos stamfader skall ha hetat Johan Planting, varit född i Böhmen i slutet av 1580-talet och inkommit till Sverige i början av det följande århundradet. Han skall ha haft två söner; Anders, född 1619, vilken adlades Planting-Bergloo år 1655 och Johan, född 1630 och verksam som myntgravör i Avesta.

Berchs missuppfattning

Källan till förvirringen rörande familjen Plantings ursprung synes vara en uppsats av Carl Reinhold Berch i

Kongl. Bibliothecets handlingar 1768, vari han förtecknar alla av honom kända svenska ”medailleurer”. Anders Planting, son till häradshövdingen i Uppland Michael Thorbiörsson, skall enligt Berch ha varit verksam som myntgravör i Stockholm under 1650- och 1660-talen och haft såväl Karlsteen som sin yngre bror, Johan Planting, i lära hos sig:

”Dessa ynglingar kommo bägge till Kopparmyntet i Afwesta. Karlsteen hade större genie, blef därför af (myntmästaren) Cronström mera protegerad och forthulpen. Planting stannade qwar vid Isernsnidare-tjensten, honom följde deruti Mågen Anders Wikman, Dottersonen Johan Wikman och dotter Sone-sonen Carl Johan Wikman.”

Den sistnämnde, som avled 1796, skrev en självbiografi vilken publicerades av Nils Ludvig Rasmusson år 1935. Wikman återger okritiskt Berchs uppgift om häradshövding Michael Thorbiörsson som Plantingsläktens stamfader. Även Rasmusson, som skrev ett flertal artiklar i *Svenskt konstnärslexikon* om medlemmar av familjerna Planting/Wikman, utgick från att Berchs uppgifter om släktskapen var riktiga.

En närmare granskning av det samtida källmaterialet ger dock en annan bild. ”Johan isersnidare” i Avesta omnämns tidigast år 1647 och i 1653 års mantalslängd kallas han ”Johan Michelsson isersnider”. Johan Michelsson förekommer därefter i samtliga bevarade jordeböcker och mantalslängder från Avesta under åren 1650–1670, liksom i ett flertal domböcker från samma tid i

Planting-Bergloos adelsvapen.

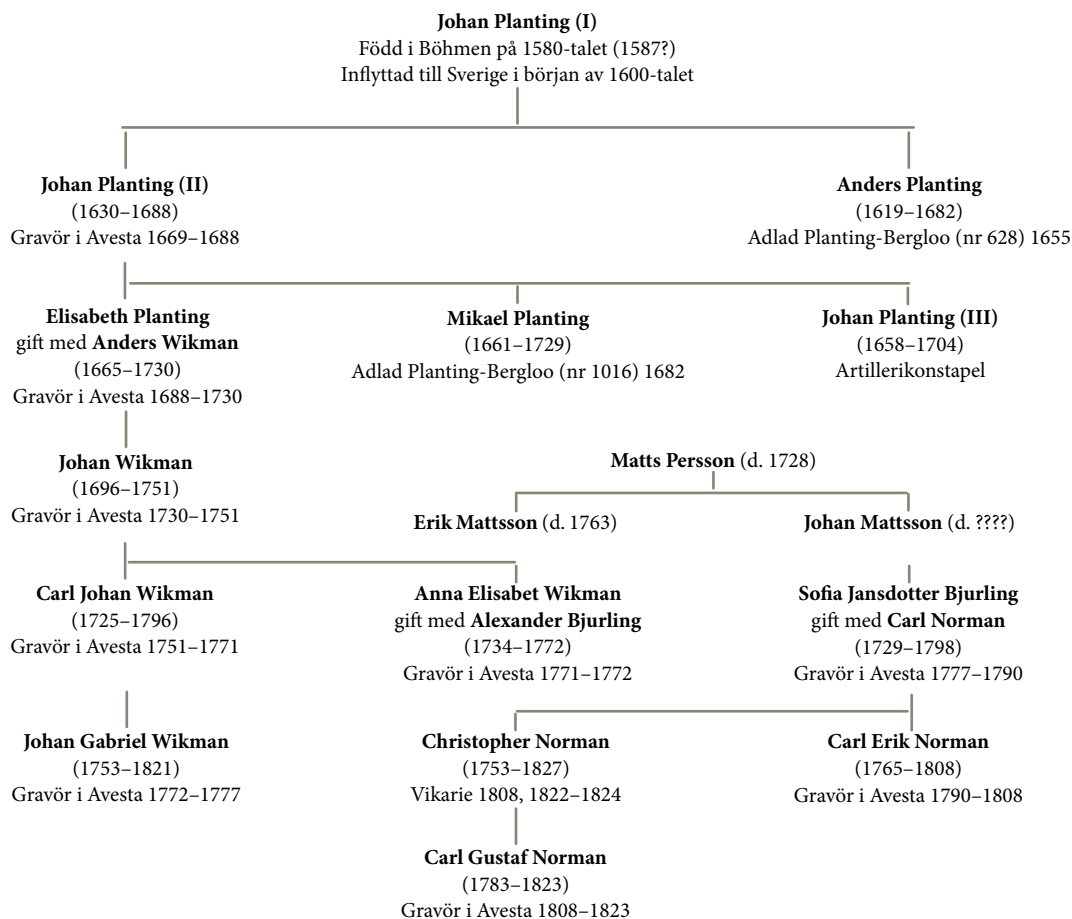
FOTO: WWW.RIDDARHUSET.SE/
BLOG/ATT/PLANTING-BERGLOO

samband med jordköp i trakten av Avesta.

Johan med tillnamnet Planting förekommer tidigast i en lönestat för år 1669, då han fick 50 daler km i tillökning på lönen och 1682 kallas han ”eisenschnidare Johan Planting”. Enligt svärsonen Anders Wikman skall Planting ha avlidit 1688, vilket stämmer med en uppgift i kyrkans räkenskaper den 5 augusti 1688, vari antecknas om summor som testamenterats av honom. Norberg antar att Planting vid sin död skulle ha varit 66 år gammal, vilket inte stämmer med uppgifter i den genealogiska litteraturen, där hans födelseår anges till 1630.

I 1653 års mantalslängd uppges att Johan Michelsson hade såväl hustru som piga. Johan Plantings änka levde dock fortfarande i Avesta år 1700, vilket återigen talar för att det rör sig om två skilda personer.

FAMILJERNA PLANTING, WIKMAN & NORMAN

Petter och Johan Michelsson

Johan Michelsson hade också en äldre bror, Petter Michelsson, som även han var verksam som myntgravör. Petter inledde dock sin karriär redan år 1628 i Säter, för att sedan vara verksam vid såväl koppar- som silvermyntverken i Stockholm, Sala och Avesta under lång tid. Han omnämns sista gången i Stockholm år 1672.

Berch blandar tydligen ihop Johan Plantings äldre bror Anders med Johan Michelssons äldre bror Petter, som ju mycket riktigt var verksam som myntgravör i Stockholm under 1650- och 1660-talen. Petter omnämnas som bosatt i Avesta 1644 och i januari 1646, då han skulle resa till Stockholm. Av allt att döma har Petter lärt upp sin yngre bror Johan,

som i sin tur efterträtt honom som gravör i Avesta.

Slutsatsen blir med andra ord att häradshövdingen Michael Thorbiörsson hade två söner, Petter och Johan, vilka båda kom att verka som myntgravörer, den yngre av dem endast i Avesta. Johan Planting (I), född i Böhmen och inflyttad till Sverige i början av 1600-talet hade också två söner: Anders, född 1619 och sedermera adlad Planting-Bergloo samt Johan (II), född 1630 och verksam som myntgravör i Avesta från slutet av 1660-talet.

Johan Planting (II) hade i sin tur två söner; Johan Planting (III) född 1658, blev konstapel (näst lägsta underbefälsgraden) vid artilleriet, medan yngre brodern Mikael, född

1661, adlades Planting-Bergloo efter det att farbrodern Anders begärt att han skulle få uppta dennes adliga namn, vilket beviljades 1682. Dottern Elisabeth Planting föddes år 1665 och kom att gifta sig med myntgravören Anders Wikman, som gått i lära hos svärfadern Johan Planting.

Myntgravörsposten i Avesta kom sedan att gå i arv inom släkten Wikman ända till år 1777, endast avbrutet mellan åren 1771–1772, då Alexander Bjurling – som var gift med en dotter till Johan Wikman – innehade den. År 1777 övertog Carl Norman posten som myntgravör. Han var i sin tur gift med Sofia Jansdotter Bjurling, en kusin till Alexander Bjurling.

Man kan således säga att familjerna Planting/Wikman/Norman med dess ingiften och olika grenar kom att inneha posten som chefsgravör i Avesta från 1660-talet till år 1824, då Mauritz Frumerie ersatte den äldre Christopher Norman. I stamträdet härintill redogörs för de olika släktskapen.

Litteratur

Elgenstierna, G.: *Den introducerade svenska adelns ättartavlor*, del V s. 745. Stockholm 1930.

Hemmingsson, B.: Jean d'Armand, Petter Michelson och 1649 års "Christin". *Svenskt Numismatisk Tidskrift* 2000:4.

Lindgren, T.: Anteckningar om myntgravörer i Avesta 1–2. *Nordisk Numismatisk Årsskrift* 1941 och 1944.

Norberg, P.: Sextonhundratalets gravörer vid Avesta myntverk. *Nordisk Numismatisk Årsskrift* 1947.

Ottosson, U.: Petter Michelsson – kanske mer än myntgravör. *Mynttidningen* 1995:1.

Rasmusson, N. L.: artiklar om gravörerna Norman, Planting och Wikman i *Svenskt konstnärslexikon* del IV och V. Malmö 1961, 1967.

Stenström, S.: Arvid Karlsteen. Hans liv och verk. *Nordisk Numismatisk Årsskrift* 1945 s. 5–8.

C. J. Wikmans självbiografi, utgiven och kommenterad av N. L. Rasmusson. *Numismatiska Meddelanden* XXVIII, Stockholm 1935.

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46
Box 5132 • 102 43 Stockholm
Tel. 08 – 662 62 61

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR
MEDALJER • ORDNAR

Lagerlista över svenska personmedaljer
och numismatisk litteratur

www.nordlindsmynt.se

Myntskåp väcker numismatiska minnen

UNDER PANDEMIPERIODEN 2020–2021 fick aktiva myntsamlare och forskare delvis dra ner på tempot. Museerna stängde och personalen arbetade mestadels hemifrån. Detsamma gällde forskarna som varken kunde resa normalt och heller inte tillgå samlingar och arkiv som vanligt. Myntmässorna blev lagda på is och salauktionerna avstannade eller genomdrevs sporadiskt med synnerliga begränsningar vad gäller fysisk publik närvaro, enligt myndigheternas inskräpta anvisningar.

I Sverige och internationellt frodades de internetbaserade auktionerna som kan sägas fick sitt absoluta genombrott och generella acceptans världen över som en följd av pandemin restriktioner. Den kommersiella mynthaniteln visade omställningsförmåga och publiken anpassade sig.

Myntklubbarna landet runt fick bromsa sina ordinarie mötesverksamheter inklusive inplanerade föredrag och kåserier, men några övergick till åtminstone månatliga anbudsauktioner. Sigtuna och Stockholms myntklubbar utger regelbundet medlemstidningar vilket fortsatte ske, dessutom med förteckningslistor – med delvis fotograferade objekt att beskådas via länkar eller i medlemstidningen – över numismatiska objekt som medlemmarna kunde bjuda på via epost före bestämd sluttidpunkt. Periodvis hölls också lördags- eller söndagsöppet för att medge fysisk besiktning av auktionsobjekt för dem som var vaccinerade och i övrigt kände sig kuranta att frivilligt våga "lufta sig".

Dessa alternativa auktionsformer förutsätter hög trovärdighet vad gäller vägledande beskrivningar och kvalitetsbedömningar. Förhoppningarna höll måtten, auktionerna blev populära med högt deltagande vad gäller antal konkurrerande anbud till säljar-

1. Författaren vid
Yngve Almers myntskåp.

FOTO: MIKAEL KINDAHL.

nas fromma och köparnas glädjande acceptans. Sälunda kunde myntabstinen hällas i schack!

Under senvåren 2021 lättade rese-restriktioner rörande allmänna färdmedel. Samtidigt kontaktade Mikael Kindahl, Svensk Mynthanitel, mig och berättade att han precis hade övertagit ett restlager mynt, bibliotek och annat smått och gott från avlidne mynthanitare Yngve Almers (1934–2019) sterbhus i Örebro. Mikael skickade mig några exempelbilder på myntobjekten och berättade även om spännande forskningsdokument som Yngve sparade efter sina utredningar om diverse numismatiska frågor som debatterats i mynttidningarna under 1970- till 1990-talen. Jag insåg att detta kunde vara intressant att beskåda och ytterligare ta del av. Med kort varsel bestämde jag mig så för en dagsutflykt med tåg och buss från Stockholm till Karlskoga tur och retur.

Mina kontakter med Yngve Almer härstammar ursprungligen från sena 1960-talet då han tillsammans med

Olle Algård besökte min far Rune i Norrköping. Vid dessa tillfällen var jag, som nyfiken samlande mycket ung son i huset, med vid sittningarna runt köksbordet där bästa ljuset och stolspositionerna fanns för beskådan, köpsläende och hithörande numismatiska samtal.

Det var njutningsfulla och oerhört stimulerande, inspirerande tillfällen att uppleva Olle Algård, Sveriges då störste myntsamlare tillika handelsman i sitt esse! Ofta medförde han ett mynthandelslager uppskattningsvis värt en miljon kronor eller mer, rymmandes i små papperspåsar förvarade i några avlånga papplådor. Många av Algårds inköp från Sven Svensson-auktionerna 1966 och 1970 igenkändes lätt, gott bildminne har alltid varit en fördelaktig förmåga jag haft. Yngve Almer var vid dessa möten mer biträde men hade under 1960-talet skolat sig väl numismatiskt tack vare en god relation och att vistas i det epicentrum som Algårds närvaro skapade.

Yngve Almer bodde mestadels i Örebro och utvecklade, vid sidan om sitt ordinarie arbete som elektriker, under 1960-talet goda regionala samlarkontakter i Bergslagens område med omnejd. Tandläkare Manne Jacobsson (1894–1974), storsamlare som skulle börja avyttra sina samlingar, blev snabbt en sådan god handelskontakt för Yngve som agerade mellanhand till Olle Algård och tidens främsta mynthandlare, inklusive Harry Glück hos M.C. Hirsch Mynthandel, Bjarne Ahlström och Lars-Magnus Björkquist.

Från 1967 började Yngve Almer utge egna stencilerade lagerlistor, inalles tio, sällan sparade och därför svåröverkomliga i dag, varvade med skraddarsydda offertlistor till särskilt betydande samlarkunder (till vilka min far då räknades). Kvarvarande dupliceringskopior, såväl i Yngve Almers eget bibliotek, min fars dokumentarkiv som bland samlare av numismatisk litteratur och ephemära objekt, bär vittnesbörd om detta.

2. Yngve Almers bevarade butiksskylt.

FOTO: MIKAEL KINDAHL.

Åren före och runt 1970 grundlade en närmast explosiv expansion av den svenska myntmarknaden. Parallellt med Archie Tonkins första trycksaker, guider och myntbok, började svenska folket vrida och vända på tidens växelmynt. En ny folkrörelse var född! Förutom att silvermynt i cirkulation kunde vara värda mer än nominal i rent metallvärde, berättade de populära myntguiderna om att hög kvalitet kan vara värdefullare samt att de "svåra årtalen" därtill var värda söka efter. Många kioskägare och tobakister utvidgade sin verksamhet till att bli ortens mynthandlare och ombud för de stora uppköparna av silvermynt och samlarmynt som började cirkulera i Sverige. Fortfarande var det förbjudet att smälta eller som det heter åverka rikets mynt, men innovativa personer kringgick detta genom att operativt exportera i tunga billass "valuta" som sedan fann vägen till smältverken i Tyskland och annorstädes.

Betydande förmögenheter grundlades av dessa handelsmän varav en del av kapitalet återfördes och aktiverades i marknaden för samlarmynt. Detta i sin tur gynnade resultatutvecklingen av 1970-talets svenska

myntauktioner arrangerade av företagen Ahlström, Hirsch, Svea samt Svenska Numismatiska Föreningen för att nämna de främsta aktörerna.

Åter till min ankomst i Karlskoga 28 april 2021. Senast jag hade vägarna dit var gott och väl ett år tidigare. Nu hade Mikael flyttat sin mynthandels verksamhet till en central bankbyggnad i Karlskoga där han huserar i ändamålsenliga lokaler. Väl på kontoret är det fyllt med lådor, kassar och skåp, resultat av många framgångsrika inköpsrundor i regionen.

Så blir jag guidad till väsentligheterna, stort som smått. Bland det Mikael först vill visa är ett närmast manshögt välbevarat myntskåp i trä av gott hantverk med närmare fyrtio utdragbara hyllådor inredda med gamla rutaskar i plastmaterial från 1960-talet. Bild 1. Detta myntskåp erinrar jag mig direkt ha sett i Yngves butik/bostad för årtionden sedan, ett skåp som sägs komma från Manne Jacobsson. Under årens lopp har det uppenbarligen varit sorteringsplats för mängder av småmynt, varav rester av sådana enklare ansamlingar tog i anspråk de flesta hyllor. Mikael visar sedan stolt upp den smidda originalskylt som pryddes Yngve Almers mynthandels butiksentré. Hur många sådana slags mynthandelsskyltar återstår bevarade och sparade? Bild 2.

Mikael Kindahls förvärv innehöll en del numismatisk kurios, diverse samlarkopior och udda präglingar samt resterna av det bruksbibliotek som Yngve använt under sin mynthandlarkarriär och studiegärningar. Bland kassarna skymtar mängder med typiska referensböcker, svenska och utländska, samt många främst utländska auktionskataloger, lagerlistor etc. Bland de mest nostalgiska dokumenten bläddrar vi i luntor av kopior och anteckningar rörande flera numismatiska studieprojekt som Yngve engagerade sig i tillsammans med Ingemar Carlsson, Laxå.

Här kan vi följa underlagen som ledde till välskrivna artiklar publicerade i dåtida mynttidningarna och utvecklande åsikter om Gustav Vasas

under årtionden omdebatterade gyllen 1528, "provmyntklippingserien 1625", Kristinas stora kopparettören samt underlag till variantstudier rörande regentens kvartsören. Även om det numismatiska samfundet i stort i dag synkroniserat och underbyggt sina åsikter bättre än förr, är det just den studiemässiga evolutionen Yngve Almer, Ingemar Carlsson och andra bidragit till och publicerat sig kring som är av det största värdet – nämligen att pröva och ompröva "sanningar, hypoteser och åsikter" allt eftersom nya arkivinformerar blir tillgängliga och bättre tolkade nu än tidigare. Möjligtvis har vi något lättare i dag att hantera det som förr centrerade mer kring prestige, roller och hattar än relativt fristående objektiv grundanalys av problem-beskrivningar.

Till övriga fascinerande dokument måste hänföras en del bevarat räkenskapsmaterial, fakturor och korrespondens som ger inblick i mynt-handlarens vardag, kunders förfrågningar, beställningar och leveransmeddelanden samt korrespondens i diverse frågeställningar. I kassarna framskyntar några dubblettexemplar av Yngves främsta lagerlista nummer 10 från 1972 – en klassiker – den över Algårds (anonymt) upprättade kopparmyntsamling som Yngve Almer fick försälja på kommissionuppdrag. Så här snart femtio år senare känns det ändå nästan som "i går"!

Om Yngve Almer finns många minnen och anekdoter att relatera, men det får anstå till andra tillfällen. För dem som aldrig fick uppleva och lära känna Yngve kan det ändå vara allmänt intressant veta att han långa perioder var Ahlströms mynt-handel behjälplig vid katalogisering i samband med deras auktioner, bland annat över nummer 4 och 5 (delvis Algårds samlingar) samt Per Österlunds auktion i Borås 1977 över en del kvarvarande Algårdsmynt i silver. Hans kontakt med Ingemar Carlsson i Laxå blev synnerligen fruktbar för båda och ett fint samarbete utvecklades. Vid Ingemars från-

fälle i början av 1990-talet uppdrogs Yngve Almer i testamentet att bearbeta en auktionskatalog (den "vita" och mest ambitiösa i Ahlströms blå svit) över Ingemars numismatiska samlingar, mynt, polletter och numismatiska litteratur.

Under de senare decennierna mötte jag Yngve i Örebro några få gånger. Då hade Yngve länge varit distanserad från numismatiken till förmån för vykort och golfen som sport och samlarområde. Han behöll dock butiksloken länge till, mer som ett förråd för sina samlingar än för öppen butikshandel. Underhand uppvaktades Yngve av flera samlare som utvalde och förvärvade delar av hans återstående bibliotek och vad som i övrigt kunde vara i deras intresse. När Roger Jonsson och jag slog följe för ett besök runt 2010 var Yngve märkt av ohälsa men erinrade sig ganska snabbt "Carlssonska grabben" och livades upp av minnen som då plötsligt strömmade fram.

Tiden går fort när man har trevligt och sent på eftermiddagen var det dags att tacka Mikael i Karlskoga för denna dejavu-händelse, varefter det bar hem till Stockholm igen, dock efter ömsesidiga utbyten av samlarobjekt och med nostalgiska nyheter i bagaget.

För intresserade rekommenderas brevid-läsning om Yngve Almer, en artikel författad till dennes 70-årsdag av Rolf Alstertun, publicerad av Numismatiska Forskningsgruppen i tidskriften *Myntstudier*, 2004, nummer 2:

www.archaeology.su.se/polopoly_fs/1.36360.1320940205!/Myntstudier0402_lag.pdf

Per-Göran Carlsson

NUMISMATISKA FÖRENINGAR I SNF

Alingsås Numismatiska Förening
Edshultsvägen 20
441 96 Alingsås

Falu-Borlänge Myntklubb
www.fb-myntklubb.se

Göteborgs Numismatiska Förening
www.gnfinfo.se

Halmstads Myntklubb
Östra Infarten 4
313 31 Oskarström

Kalmar Myntklubb
www.kalmarmyntklubb.se

Katrineholm Flen Vingåker Myntklubb
www.kfvmynt.se

Myntklubben Skilling Banco
www.mksb.se

Nola Myntklubb, Örnsköldsvik
www.infoom.se/nolamyntklubb

Norrköpings Myntklubb
www.norrkopingsmyntklubb.se

Numismatiska Föreningen i Hässleholm
www.myntforeningen.se

Numismatiska klubben i Uppsala
www.nku.nu

Samlarklubben Numis
www.numisskelleftea.se

Sigtuna Myntklubb
www.sigtunamyntklubb.dinstudio.se

Stockholms Myntklubb
www.stockholmsmyntklubb.se

Strängnäs Myntklubb
ga@aotn.eu

Svenska Pollettforeningen
www.pollett.se

Sävsjö Myntklubb
Parallellgatan 19
576 33 Sävsjö

Södra Dalarnas Myntklubb
medlem.spray.se/sdmyntklubb

Vetlanda Numismatiska Förening
Ölandsgatan 7
574 37 Vetlanda

Villstadortens Myntklubb
Hedvägen 4
314 33 Hyltebruk

Westerbergslagens Myntklubb
Flatenbergsvägen 4
777 34 Smedjebacken

Ändringar och tillägg?
Kontakta: info@numismatik.se

Kvartsskilling 1806 i silver – "tillfällighetsprägling"

Av Lennart Castenhag

KOPPARMYNT SLAGNA MED stampar avsedda för silvermynt är inte särskilt vanliga och de är att betrakta som förfalskningar. Det omvända, det vill säga silvermynt slagna med stampar avsedda för kopparmynt, är vanligare. Att dessa inte är reguljära mynt är väl uppenbart, ändå betraktas de sällan som förfalskningar – snarare kuriosor – och de är eftertraktade på samlarmarknaden.

Stampar för silvermynt – prägling i koppar

Några exempel på silvermynt präglade i koppar (förfalskningar) är publicerade: 2 mark 1670 i koppar, samtida förfalskning,¹ 10 öre 1744 i mässing, samtida förfalskning,² 10 öre 1744 i koppar, försilvrad genom vitsjudning, förfalskning.³

Stampar för kopparmynt – prägling i silver

Exempel på ett kopparmynt präglat i silver är objektet SMK:481 i Göteborgs stadsmuseum – 1 öre sm 1778 överpräglad på en 1/3 riksdaler 1777.

Några 1/4-skillingar 1806 i silver är kända. Det var lätt att överpräglade en fjärdedels skilling på en 1/6 riksdaler eftersom dessa bägge mynt hade exakt samma diameter. I september 2019 såldes på Misab 33 (nummer 349) exempelvis ett sådant mynt, slaget på 1/6 riksdaler 1805.

Här presenteras ytterligare en 1/4 skilling 1806 överpräglad på ett silvermynt, en så kallad "tillfällighetsprägling". Se bild 1.

1. 1/6 riksdaler 1807 jämte en 1/4 skilling 1806 överpräglad på 1/6 riksdaler. På skillingmyntets bägge sidor syns tydliga rester av riksdalermyntets underliggandeprägling.

FOTO: BJÖRN BERNEHED.

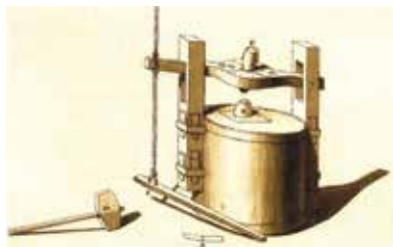
2. Kopparmyntet 1/4 skilling 1806 präglad för Gustav IV Adolf i Avesta. Diam 26 mm, vikt 7,1 g. Referens: SMH (2007) sid. 161 nr 19-4. På åtsidan visas kungens krönte monogram omgivet av tre kronor.

Randen är ruträfflad.

FOTO: LENNART CASTENHAG.

I Avesta präglades 1/2, 1/4 och 1/12 skilling i släggverk, se bild 3, i stora mängder. Petrus Norberg (1956) berättar om att två myntdrängar betjänade ett släggverk. Det gick undan med fart, vilket vi kan förstå eftersom det producerades 8 miljoner kvartsskillingar under år 1806.

I ett oöverskådligt ögonblick kunde en myntdräng, i stället för ett blindmynt av koppar, lägga in en 1/6 riksdaler i släggverket. På så sätt kunde han åt sig framställa en 1/4-skilling i silver. Om tilltaget upptäcktes av en överordnad blev det sannolikt minst sagt rabalder.

3. Släggverk från myntverket i Avesta.
Teckning av Anton Swab 1723.
UR SMH (2007) sid. 214.

Noter

¹ Lennart Castenhag & Erik Lie: *Två mark Karl XI i oädel metall*. numismatik.
<https://numismatik.se/2artiklar/2-mark-koppar/2M.php>

² Lennart Castenhag: 10 öre 1744 i mässing – av Claes Holm? *SNT* 2011:1 s. 19 samt i <https://numismatik.se/pdf/snt12011.pdf>

³ Lennart Castenhag: Falskmyntning vid Kungl. Myntet på 1740-talet. *SNT* 2010:7 s. 152–153 samt i <https://numismatik.se/pdf/snt72010.pdf>

Litteratur

Castenhag, L.: ¼ skilling 1806 i silver – igen. <https://numismatik.se/2artiklar/Skillingriksdalern/SR.php>

Hellström, P.: Ompräglingar och tillfällighetspräglingar. *Göteborgs Numismatiska Förenings småskrifter* nr 10. 1975.

Norberg, P.: *Avesta under kopparbrukets tid*. 1956.

SMH = *Den Svenska Mynthistorien. Frihetstiden. Frihetstiden och den gustavianska perioden 1719–1818*. 2007.

Strandbergs Mynthandel & Aktiesamlaren AB

Värderar, köper och säljer mynt, ordnar, medaljer, aktiebrev, sedlar, äldre handlingar m.m.

www.strandbergsmynt.se
info@aktiesamlaren.se

Hantverkargatan 36
112 21 Stockholm
Tel. 08 – 611 01 10

Bernt Thelin ny mottagare av Berit Ring-diplomet

BERIT RING-DIPLOMET instiftades 2020 av Rut och Bengt Holméns stiftelse för numismatik och har möjliggjorts genom en särskild gåva från Berit Ring. Mottagaren av diplomet skall vara en person som gjort synnerligen förtjänstfulla insatser inom den del av numismatiken som brukar betecknas med Alternativa betalningsmedel.

Till mottagare av diplomet med tillhörande pollett utsåg stiftelsen den 15 december 2021 Bernt Thelin.

Polletter är sannolikt den gren av numismatiken som är minst dokumenterad och som därmed är i stort behov av forskning. Enbart i Sverige kan man räkna med att det kan finnas utgivna kanske 20 000 olika och att inte ens hälften av dessa har beskrivits. Polletter har använts på flera olika sätt som hjälpmedel i vardagliga situationer inom företag och för privatpersoner. Många av dessa återstår att utforska!

Bernt har under många år starkt bidragit till att öka kunskaperna inom området!

Hans bok *Skånepolletter* (2016) är ett oundgängligt referensverk för alla som intresserar sig för vår sydligaste landsända. Som redaktör för och skribent i *Pollettbössan*, Svenska Pollettforeningens enligt egen beskrivning så kallade sporadiska publikation, förmedlar han ständigt nya kunskaper om polletternas värld. Till dags dato föreligger ett sextiototal nummer av publikationen, som därmed knappast kan betecknas som sporadisk. Bernt skriver själv ett par artiklar i varje nummer. Förutom dessa har han också skrivit eller aktivt medverkat i specialnummer om Sporrongs valörpolletter, rakpolletter och polletter från nöjesfält och tivoli.

Bernt Thelin.

FOTO: JOANNA THELIN.

I tillägg till detta kan nämnas redaktörskap i *Moneta* 5 (2011), utgiven till Skånes numismatiska förenings 80-årsjubileum, artiklar i boken *Samlad glädje* om papperspolletter, artiklar i *Svensk Numismatisk Tidskrift* och att Bernt som medarbetare i MISAB:s auktionskataloger starkt bidragit till att auktionsobjekten, både polletter och medeltidsmynt, fått en fyllig beskrivning.

Att beskriva polletter är inte bara att katalogisera föremålen utan också att sätta in dem i sitt sammanhang; när och hur de användes, av vem och varför. Bernt berikar genom sina artiklar oförtröttligt vårt vetande om detta. Utöver detta har han en eminent förmåga att även som föreläsare förmedla sina kunskaper.

För Rut och Bengt Holméns stiftelse för numismatik

Bo Gustavsson, vice ordförande

Svenska Numismatiska Föreningen

Bokbutik

Numismatiska Meddelanden (NM)

- NM XXX. Tillägnade Nils Ludvig Rasmusson. 1965. 30 SEK (40)
NM XXXII:1–2. Ehrensvärd, U.: *Medaljgravören Erik Lindberg 1873–1966*. 1974, 1988. 125 SEK/st (170)
NM XXXIII. Tillägnade Bengt Thordeman. 1983. 100 SEK (150)
NM XXXIV. Utgivna med anledning av SNF:s 110-årsjubileum. 1983. 100 SEK (150)
NM XXXV. *Studies in Late Anglo-Saxon Coinage*. 1990. 150 SEK (225)
NM XXXVI. Nathorst-Böös, E. & Wiséhn, I.: *Numismatiska forskare och myntsamlare i Sverige fram till 1830-talet*. 1987. 100 SEK (150)
NM XXXVII. *Festskrift till Lars O. Lagerqvist*. 1989. 50 SEK
NM XXXVIII. *Festskrift till Ulla Westermark*. 1992. 75 SEK
NM XXXIX. Tingström, B.: *Avesta Myntmuseum*. 1995. 180 SEK
NM XL. *Särtryck ur Myntningen i Sverige 995–1995* (12 delar). 1995. 10 SEK/st, alla delar 100 SEK
NM XLII. Hesse, B-O.: *Svensk Numismatisk Bibliografi intill år 1903*. 2004. 160 SEK

Smärre skrifter

4. Wallén, L.: *Riksgälden. Den svenska statsskulden 1697–1834*. 1985. 25 SEK (35)
7. Widell, M.: *Militärpolletter*. 1998. 50 SEK (100)
9. Lars O. Lagerqvists medaljfond. 1999. 100 SEK
10. Carl Snoilsky. *Skalden som samlade mynt och böcker*. 2004. 50 SEK
12. Elfver, F. (red.): *Johannes Loccenius. En skrift om en lärd man i 1600-talets Sverige*. 2014. 100 SEK
13. Törngren, S.: *Mitt liv i numismatikens underbara värld*. 2010. 50 SEK (100)

Monografier

- Franzén, B., Hedegård, G., Svensson, R.: *Acta Monetaria Sueciae. Sveriges handlingar om mynt, priser och ädelmetaller 1164–1318*. 2020. 250 SEK (350)
Krasnobaeva, J.: *Sveonum Monumenta Vetusta. The Numismatic Collection of Elias Brenner and Pavel Grigorievich Demidov*. 2018. 250 SEK (350)
Malmer, B.: *Den Svenska Mynthistorien. Vikingatiden ca 995–1030*. KMK & SNF. 2010. 250 SEK (350)
Myntstudier. Festskrift till Kenneth Jonsson. Red.: T. Talvio & M. Wijk. 2015. 250 SEK (350)
Rundberg, J.: *Den svenska örtugsmyntningen under Kristoffer av Bayern till Sten Sture den äldre, ca 1440 till 1470-talets slut. En stampstudie*. 2005. 250 SEK (350)
— *Den svenska örtugsmyntningen under Albrekt av Mecklenburg (1364–1389). En stampstudie*. 2011. 250 SEK (350)
Svensson, R.: *Renovatio Monetæ. Brakteater och myntningspolitik i högmedeltidens Europa*. 2012. 250 SEK (350)

Register

- Svensk Numismatisk Tidskrift*. Register 1972–1982. 1986; Register 1983–1992. 1994; Register 1993–2002. 2004. 10 SEK/st
Register över Numismatiska Meddelanden I–XL. Utgivna av Svenska Numismatiska Föreningen 1874–1995. 1998. 50 SEK

Andra utgåvor än av SNF

- Appelgren, T. G.: *Förteckning över Antelliska myntsamlingens i Helsingfors svenska mynt*. Del I–III, 1908, 1906, 1936. 1 500 SEK
Golabiewski Lannby, M.: *Pengar i folkmun och mynt i seder, bruk och poesi*. 2000. 50 SEK
— *Kung Knut Eriksson och penningarna*. 2019. 150 SEK (200)
Nordisk Numismatisk Årsskrift. Ny serie, 1. 2015. 150 SEK (250)
Nordisk Numismatisk Årsskrift. Ny serie, 2. 2021. 200 SEK (250)

Böckerna säljs direkt hos
Svenska Numismatiska Föreningen
på Banérgatan 17, Stockholm
Öppettider:
se redaktionsrutan här i SNT
Kan också beställas:
tel. 08–667 55 98 eller
info@numismatik.se
Pris inom parentes gäller icke
medlemmar i SNF. Porto tillkommer.

Hans Carlssons numismatiska minnen

Del 2 – Biobiljett för kufiskt mynt

Av Hans Carlsson & Bo Gunnarsson

DEN ÅTTONDE JANUARI 2020, då vi fortfarande var ovetande om med vilken kraft den antågande pandemin skulle breda ut sig över jorden, höll *Classical Numismatic Group* i Lancaster, USA, sin "Electronic Auction 459". Som vanligt brukar jag titta igenom auktionsmaterialet efter objekt som kan verka intressanta. Denna gång föll mitt öga bland annat på "lot 557" med den mycket intressanta proveniensens *From the HC Collection, reportedly found in Rute Parish, Gotland, Sweden, circa 1930*. Det handlade om en Volga-Bulgarisk imitation av ett arabiskt mynt med beskrivningen:

"ISLAMIC, Caucasus (Pre-Seljuq). Volga-Bulgarians. Anonymous. Circa AH 285-310 / AD 898-922. AR Dirham (27mm, 2.85 g, 3h). Citing Samanid Isma'il ibn Ahmad. "al-Sash" mint. Dated "AH 296" (AD 908/9). Album Q1481; ICV 1549. Toned deposits, wavy flan. Near VF."

I det Volga-Bulgariska riket var Bulgar huvudstad, belägen cirka 750 km öster om Moskva. Detta var en av de mycket viktiga handelsplatserna på rutten utmed floden Volga från österns rika länder till områdena kring Östersjön.

Givetvis frågade jag mig hur det kunde komma sig att ett mynt med gotländsk fyndproveniens från 1930-talet kunde hamna på en auktion i USA. Svaret på frågan fick jag av Kenneth Jonsson¹ på Numismatiska Forskningsgruppen vid Stockholms universitet som omgående konstaterade att "HC collection" inte kunde innebära något annat än att myntet kom från Hans Carlsson, bosatt i

USA. Som tur var lyckades jag ropa in myntet och dess "värde blev dubbel" när jag nu ett par år senare har fått Hans' egen berättelse om myntet och dessutom kunnat dokumentera historien.

B.G.

OM VOLGA-BULGAR-imitationen som hittats i Rute kan jag berätta följande:

Ismail ibn Ahmad-imitationen 291 AH, al Shash, var mitt första mynt från Kalifatet. Vi bodde då i Fardume, Rute, och min far var biografmaskinist på Rute Folkets Hus. När han gick förbi biljettkuren mötte han Rute kyrkas klockare, som glömt plånboken hemma men ville se filmen. Det enda han hade i fickan var en "kufisk" peng, som han hittat i "potatisåtern". Far, som visste om mitt myntintresse, köpte den och söndag morgon låg den på min plats vid frukostbordet. Året var 1939. Kungl. Myntkabinettet bestämde det först som en reguljär Samanid, men på Kenneth Jonssons initiativ fick Gert Rispling² se myntet och attribuerade det som Volga-Bulgariskt. Jag besökte sedan klockarefamiljen och frågade vilken åker det rörde sig om och de pekade på åkern utanför

fönstret. Jag talade sedan om det för Majvor Östergren³ vid RAGU, men metalldetektorundersökningen där gav tydligen inget resultat.

H.C.

Noter

¹ Professor emeritus vid Numismatiska Forskningsgruppen, Stockholms universitet.

² En av de främsta experterna på arabiska mynt, har bland annat varit verksam vid Numismatiska Forskningsgruppen, Stockholms universitet.

³ Tidigare Landsantikvarie vid Gotlands Museum/Fornsal och har under många år verkat inom RAGU.

FOTO: BO GUNNARSSON.

HOLMASTO MYNTHANDEL

MYNT, SEDLAR, MEDALJER,
MILITARIA M.M.

Vårens auktioner
se: www.holmasto.com

Alexandersgatan 50
00100 Helsingfors, Finland
+358 9 666 500
holmasto@holmasto.com
www.holmasto.com

En av Östermalms Folkköks polletter.
Mässing. Mått 31×22 mm.
Ref.: SP 3E:8:4.

Kö framför pollettluckan

Folkköket öppnades som bestämdt var i går middag i lokalen vid Humlegårdsgatan. Vid 12-tiden rädde i köket en liflig verksamhet för att ställa allt i ordning till den stora utspisningen, och kl. 12,20 var allt färdigt. De första gästerna insläpptes i lokalen som på 10 minuter var fylld, hvarför den bredvid liggande matsalen äfven den måste öppnas för servering af gästerna, hvilka allt talrikare infunno sig och snart bildade ordentlig kö framför polettluckan.

Äfven på gatan utanför folkköket väntade matgästerna på sin tur. Serveringen ombestyrdes fermt af damer vid disken till skänkrummet, der hvarje matgäst mot aflemnande af polett fick afhenta sin portion, bestående af ångkokade ärtor, serverade i en prydlig bleckskål, jemte ett stort stycke fläsk och en half kala mjukt rågröd. Portionen var riklig och välsmakande och tillvann sig gästernas fullkomliga belåtenhet. Inalles såldes 800 portioner, eller så många, som för dagen tillagats. Man ansåg, att, om man haft ett tusental portioner till, skulle de ändock icke räckt till.

Denna första dag i folkkökets verksamhet bådär sålunda godt för framtiden.

Från de arbetslösas förening, der man som vanligt haft möte på f.m. tågade vid middagstiden stora skaror till folkköket.

Notis i Stockholmstidningen
den 1 december 1891

Matkö utanför Östermalms Folkkök år 1892. Teckning av Axel Bäckman (1868–1941).

Köttssoppa för 15 öre

Konungen [Oskar II] besökte i går folkköket å Östermalm [adress Humlegårdsgatan 17]. Han gjorde sig dervid af föreståndarinnan närmare underrättad om anordningarna m.m. i köket, slog sig ned vid ett bord, der den för dagen bestämda måltiden, köttssoppa, intogs af två äldre personer, med hvilka konungen inledde samtal. En av dessa, hvilken under 18 år tjenstgjort vid gardet, förklarade på frågan, att den köttssoppa, som nu bjöds på för 15 öre, var utmärkt och bättre än den, som bestods vid gardet, då han tjenstgjorde.

Notis i Stockholmstidningen
den 7 december 1891

Referens och foto

SP = *Stockholmspolletter. Annorlunda pengar i fabrikörers och fattigas stad.* 2010.

En av Kungsholms Folkköks polletter.
Mässing. Höjd 29 mm.
Ref.: SP 3E:7:1.

En av Södra Folkkökets polletter.
Mässing. Höjd 29 mm.
Ref.: SP 3E:9:3.

Folkkök på Söder

blir nu inom kort inrättadt. Grosshandlaren J. F. Rossander har nämligen gratis upplåtit en synnerligen lämplig lokal i sin egendom, nr 21 S:t Paulsgatan, och styrelsen för folkköket har utsett ingenjör R. Telander till ordförande för Söderfilialen. Så snart styrelsen blir vald och kokapparater från arméns förråd m.m. ditsförts och uppsatts kommer det nya köket att öppnas.

Notis i Stockholmstidningen
den 1 december 1891

Folkkök på Kungsholmen

Vid sammanträde i torsdags hos prins Carl konstituerade sig en "Styrelse för Stockholms folkköks filial å Kungsholmen" [Fleminggatan 1].

Notis i Stockholmstidningen
den 12 december 1891

AUKTIONER & MÄSSOR

- 29/4-1/5 MISAB, auktion 39 & 40, Stockholm
- 7/5 FriMynt 2022, Teknikhallen/Olympia, Helsingborg
- 14/5 Myntkompaniet, myntauktion 23, Stockholm
- 22/5 Göteborgs Numismatiska Förening, myntmessa, Göteborg
- 11/6 Föreningen för Historiska Värdepapper, auktion, Stockholm
- 2/7 Sävsjö Myntklubb, myntmessa, Sävsjö
- 3/9 Norrköpings Myntklubb, myntmessa, Norrköping
- 30/10 Dansk Numismatisk Forening, Møntbørs 2022, Köpenhamn

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Olympiska föremål

Gamla Brogatan 36
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08 - 411 08 07

Öppet: måndag - torsdag 11-13

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt Sedlar Medaljer
Ordinar Nålmärken

Öppettider:
Vardagar 10.00 - 18.00
Hantverkargatan 8
11221 Stockholm
Tel. 08-411 50 81
kontakt@selinsmynthandel.se

FELPRÄGLAT

Kantex med böjda kantex

DESSA MYNT MED böjda kantex är felpräglingar men är inte felpräglade i bokstavlig mening. Felet uppstår nämligen i ett av de tillverknings-skeden som föregår präglingen: vid utstansningen av plantsarna. Det hör därför till kategorin plantsfel.

Observera att både mynten med detta fel, och själva felet, kallas kant-ex.

Böjda kantex kommer till på följande sätt:

En ten stansas till plantsar. Detta fungerar i princip som när pepparkakor stansas ur en utkavlad deg på ett storbageri med löpande band, med stansar placerade i rad bredvid varandra.

Om tenen av någon anledning skulle fastna, matas fram för sakta, drar snett etc, kan utstansningen av plantsarna bli felaktig. Operatören kan också behöva stoppa maskinen och rätta till eller dra tillbaka tenen. Då kan ett stycke av tenen som redan har rader av hål efter utstansade plantsar bli genomstansat på nytt. Ett antal plantsar blir då ofullständiga, med detta typiska utseende där större

Gustav VI Adolf, 2 öre 1967, med ett 10 mm böjt kantex.

Gustav VI Adolf, 25 öre 1971, med dubbelt, 4,5 mm respektive 6 mm, böjt kantex.

eller mindre halvmåneformiga partier saknas.

Beroende på tenens position och eventuell korrigering kan en plants få fler än ett böjt kantex. Se bildexemplen här ovan.

Elisabeth Åqvist

FOTO: FÖRFATTAREN.

Feltryckta svenska sedlar köpes
Martin Wettmark 0725 18 00 18
eller mawett99@hotmail.com

Svenska Numismatiska Föreningens hemsida www.numismatik.se

Hemsidan handhas av SNF:s webbandsvarige Lennart Castenhag. Här finns nyheter såsom litteraturtips, föreningens kommande aktiviteter, SNT sedan 1972 i pdf-format: numismatik.se/2publikationer/

SNT:s författar- och artikelregister:
numismatik.se/2publikationer/SNT_register_till_2020.pdf

Numismatiska artiklar utöver dem som publiceras i SNT. Se också exemplen på falska mynt: numismatik.se/2falska/

Hemsidan uppdateras så gott som dagligen.

Tillsammans kompletterar hemsidan och SNT varandra.

e-post: webmaster@numismatik.se

**Berndt Göhle: Karl XI:s mynt.
2 mark. 2022.**

Inb. 320 sidor. Rikt illustrerad.
Foto: Magnus Wijk.
Eget förlag. ISBN –

SVERIGES ÖVER 1000-ÅRIGA mynthistoria representerar ett mäktigt kulturarv av långa typ- och årgångssviter myntvalörer som sammanlänkar regenternas epoker. Bland valörserierna utgör 2-marksmynnten en av de längsta med sin början under Gustav Vasa i Svartsjö 1543 och avslut med Gustav III:s kröningskastmynt 1772.

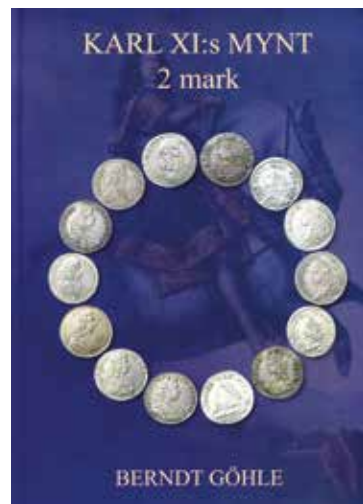
Av förekommande regentsviter utgör Karl XI:s den i tidsomfång mest omfattande, där emissioner utgavs samtligen 37 år mellan 1661 och 1697. Upplagorna var mestadels mycket stora vilket speglar att tvåmarksmynten var bruksmynt och spelade en betydelsefull roll i den då svenska vardagsekonomin. Epokens tekniska förutsättningar reflekterar utvinning av silver i de svenska bruksmiljöerna, främst Sala silvergruva, raffinering och legering till myntmetallernas förordade standards. Därefter skulle myntsilverplåtarna tillverkas, antagligen i långa band med sådan precision vad gäller tjocklek att de sedan uniformt utpunchade runda myntämnena efter anbringad prägling på båda sidor utgjorde ett godkänt och utväxlingsbart mynt avsett för cirkulation.

De miljontals svenska tvåmarkar som myntades under Karl XI:s regeringstid har i någorlunda proportioner sinsemellan utgivningsåren bevarats in i modern tid, såväl i museisamlingar som i privata samlingar, inom som utom landet. De 37 bevarade årgångarnas exemplar kan räknas i åtskilliga tusental. Under 1800-talet påbörjades såväl museala som privata katalogiseringsförsök av bevarat myntmaterial. Ganska omedelbart insåg kabinettföreståndarna, forskarna och samlarna att de allra flesta tvåmarkar kunde

skilja sig åt, inte bara genom varierande årtal utan framförallt genom mer eller mindre avvikelser i kungens porträtt, klädedräkt och stilar, omskrifternas stavning och förkortningar samt kungliga tre kronornas detaljerade ornamentik, siffror, bitecken och myntmästarnas utformade initialer. Vän av ordning kanske då undrar hur och varför dessa skillnader har uppkommit och om variationerna dessutom kan berätta något historiskt och numismatiskt intressant.

En nutida samlare som själv påtagit sig den ultimata utmaningen att fokusera på epoken Karl XI och sammanbringa så många numismatiskt i något avseende skiljaktliga exemplar som möjligt samt dokumentera och publicera en sådan referenssamling är Berndt Göhle, numera hemmahörande i Kalmar. Från ett under studentåren väckt myntintresse och den ökade insikten om att ett till synes blygsamt växelmyntsfynd, 25 öre 1875 – enligt ett generöst erbjudande från Mynthandlare Per Mattsson i Uppsala – kunde vara värd motsvarande 40 dagsluncher, ökade drivkraften och motiverade unge Berndt till fortsatt sökande bland den tidens valör- och årsseries växelmynt. Senare tog det mer konsekventa och målinriktade samlandet – inriktat på före kronmyntperioden – fart från 1978. Då införlivades på auktion i Örebro samlingens första mynt från Karl XI, 4 öre i silver 1670. Följande år inköptes i Stockholm den första tvåmarken 1669, denna gången på Sveas Myntauktioner nr 5, lot 116 (under tecknad var också på plats!). Berndts samlande fortsatte inom ramen för sina ekonomiska förutsättningar i allsidig bemärkelse och det var inte – beklagar sig Berndt – förrän 1994 då insikten om tjusningen att samla variantmynt slog rot hos honom.

Med en redan då signifikant samling av Karl XI:s mynt lät Berndt sig inspireras av några föregångare i samlarvärlden. Isidor Bonniers Karl

XI-samling, som dokumenterades i ett referensverk med företrädesvis tecknade illustrationer och detaljer, utgivet 1931 av mynthandlare Berta Holmberg, kan man likna vid en språngbräda för Berndts ambitioner. Den omfattade 333 2-markar och cirka 100 bilder. Trots fina detaljteckningar visade den sig svår att typologiskt tolka och på variantnivå bestämma entydigt. Undertecknad har under åren lärt känna många av de namnkunniga i myntsamlarkretsar. Jag minns mig att Bertil Wennström anlätades av Bjarne Ahlström att – i samband med katalogiseringen inför auktionerna av den för numismatisk forskning donerade Gunnar Ekströms kvalitetssamling – expertbestämma dess bestånd av Karl XI:s mynt. Wennström ansågs då vara den främste uttolkaren av "Bonniers katalog" vars innehåll han av purt intresse in i minsta detalj memorerat och med en blick på ett sådant mynt ansågs kunna bestämma till ett specifikt Bonnier-nummer. Under följande årtiondena följde ett fint utbud på större auktioner, föreningsauktioner och i privata transaktioner som Berndt Göhle påpassligt, konsekvent och inte utan även ekonomiska uppoffringar dock i rask takt tillförde sin samling. Det rörde sig om väsentliga

tillskott av såväl typologiskt värde som variationer och en betydande del som får kategoriseras som nyupptäckter i förhållande till Bonniers livsverk men också vid möjliga jämförelser med Gunnar Ehnboms, Åke Järnums, Bertil Wennströms, Karl Erik Schmitz och Sten Törngrens respektive samlingar. Berndt har därvidlag haft förmånen att tillgodogöra sig dessa namnkunniga källor av muntliga traditioner, observationer, handnoteringar och sålunda belagda provenienssamband vilket resulterat i en magnifik samlingsprestation.

Till gagn för dagens och framtidens samlare, forskare och andra som i sitt professionella värv är betjänta av en vederhäftig bestämningskatalog, har Berndt Göhle under många år närt en ambition och uppmuntrats av sin omgivning myntvänner att fullfölja en dokumentation av åtmistone sin samling av Karl XI:s mynt. I början av mars 2022 kunde så Berndt börja distribuera sitt på eget förlag utgivna första klotbandet omfattande hans delsamling av 1086 nummer varierande 2-markar – jämför Bonnierkatalogens färre än en tredjedel så många tvåmarkar – präglade i Sverige mellan åren 1661 och 1697. Berndt själv anser att här till minst 10 procent fler varianter kan finnas i andra privata samlingar. Samtliga förtecknas kronologiskt per angivet årtal samt därinom efter en slags ordningsmässig typologi. De så bärande bildelementen är antal blad i förekommande lagerkrans, harnesk med antal nitar och ränder; en särskild plansch orienterar om detta och använda begreppen. En sida profilerar Karl XI:s bedrifter, plats och bidrag till historieskrivningen. Avfotograferade mynten är i naturlig storlek, åtsidorna dock antalsmässigt överträffade av de variationsrikare fransidorna. En tre-kronors-typologi är upprättad och en plansch illustrerar med klargörande bilder typerna A (från 1661) till Q (1672–1674) varefter de förefaller likartade. Sist

men inte minst må framhållas det läckra klotomslaget med framsidan ringformade bildarrangemang av vänster- respektive högervända porträttprofiler lagda på en i bakgrunden beriden kungavinjettbild, samt baksidans uppförstorade åt- och fransidor av 2-markssamlingens episka pjäs – den famösa 2-marken 1675 präglad i Landskrona slott.

Berndt Göhle framhåller själv det frapperande faktum att exempelvis årgången 1664 av 2-markerna är belagd i katalogen med 151 variationer. Särskilt när upplagorna stegrades in på 1660-talet förefaller de tekniska förutsättningarna i Stockholms myntverk ha varit kaosartade. Man vet att ett antal olika myntmästare då avlöste varandra av olika skäl, detsamma gällde nog också myntgravörerna även om detta inte är särskilt väl belagt och därför lämnar utrymme för tanken att gesäller utförde grovarbetet under överinseende av myntmästaren själv. Kanske rädde också brist på kvalitetsstål till stamparnas gravering och härdning, varvid de tydligen inte behöll sitt bruksskick särskilt länge och havererade, sprack eller fläktes sönder successivt, vilket även vissa bevarade exemplar med tydliga successivt vidgade stampsprickor uppvisar exempel på. Arkivhandlingar är fragmentariskt bevarade som skulle kunna kasta mer ljus över vardagens problem. Genom variantförteckningen förstår vi dock att man tvingades förnya stamparna 1664 ungefär varannan dag. Samtidigt skulle övrig logistik kring metalltransporter, framställning av myntplattorna och själva myntningen, räkningen, packningen och distributionen matchas. Med tidens avstånd får man ändå skänka en beundrande tanke hur den överhängande stressfaktorn måste ha gjort sig påtagligt gällande hos all personal!

Bildkatalogen och katalogbeskrivningarna reflekterar Berndt Göhles samling. Han har mycket precist och förtjänstfullt sammanställt en prove-

niensförteckning över samtliga exemplar i katalogen. Därtill har han kompletterat densamma förteckning med individuella uppgifter om stampställning i grader och vikt i gram med två decimaler. Det innebär att det finns exemplar i musei- och andra privata samlingar, inom och utom Sverige, som avviker och efter kompletterande identifiering och dokumentation kan komma att utgöra komplement till föreliggande katalog. Det hade dock – i tid, rum och arbete – aldrig varit möjligt att inkludera en sådan ambition i ett verk som detta, vilket bygger helt på Berndt Göhles filantropiska intresse och en allmän önskan att "gå i mål med projektet"! Framhållas bör att Sven Svenssons och Gunnar Ekströms numismatiska stiftelser lämnat ändamålsenliga bidrag till fotografering och tryckning av boken. Magnus Wijk har därvidlag kunnat vara behjälplig med fotografering, redigering och råd. Framtida supplement kan mycket väl tillkomma inom ramen för offentliga institutionernas forskningsprogram, visuell digitalisering och utformning av specifika databaser samt hithörade ekonomiska bidragsmöjligheter.

Det är ytterst sällan en samlargärning av denna enastående kaliber och svårighetsgrad påbörjas, genomförs och fullföljs på det sätt Berndt Göhle lyckats med. Det är därför enkelt att rekommendera denna 320-sidiga referensbok för alla vänner av Karl XI:s 2-markar men även för dem som önskar inspirera sig av en slags presentationsstruktur och -modell för liknande samlande och variantförteckningar som många andra svenska mynttyper och valörserier förtjänar att motsvarande uppmärksammas. Jag delar också säkert med alla myntvänner en from förhoppning och önskan att vi snart får glädjas av ytterligare encyklopediska illustrerade förteckningsband avseende Karl XI:s övriga valörserier.

Per-Göran Carlsson

Sven Lindskog: Musikaliska akademimedaljer. Kungl. Musikaliska Akademiens skriftserie nr 152. 2021. Inb. 141 sidor, rikt illustrerad. ISBN 978-91-7844-472-4

PUBLIKATIONEN HAR EN mer beskrivande undertitel: *Kungl. Musikaliska Akademiens medaljer och jetonger samt övriga kungliga akademiers minnespenningar och medaljer med musikalisk anknytning.*

Bilderna i boken har tagits av Gabriel Hildebrand och Martin Tunefalk vid Ekonomiska museet – Kungliga myntkabinettet.

Huvudförfattaren, Sven Lindskog, är ledamot av Mazerska kvartettsällskapet och samlar själv svenska musikmedaljer. I inledningen berättar han om hur detta hans intresse först väcktes. Det var vid en auktion där en medalj över Johan Mazer (1790–1847) skulle gå under klubban och vilken han lyckades förvärva.

Kungl. Musikaliska Akademien (KMA) grundades 1771 och har sedan slutet av samma århundrade utgivit medaljer och jetonger. Boken har tillkommit i samband med akademiens 250-årsjubileum 1771–2021. I en medföljande pressbilaga beskrivs den som:

Skriften är en gedigen genomlysning av den musikaliska medaljhistoriken som ger nya infallsvinklar på 250 års musikliv i Sverige och fyller därmed en lucka i akademiens historieskrivning. Läsaren får följa med från den första belöningsjetongen, med graveringen TIL UPMUNTRAN, som utgavs 1797, till den allra senaste medaljer, förtjänsttecknet i guld, som delades ut så sent som på Kungl. Musikaliska Akademiens årliga högtidssammankomst 29 november 2021.

Efter en längre introducerande inledning om KMA:s verksamhet följer de huvudsakliga medaljrubrikerna:

Kungl. Svenska Musikaliska Akademiens första belöningsjetong till uppmuntran för flitiga elever.

Gravör: Carl Gustaf Fehrman, 1797.

Präglad vid myntverket i Stockholm.

Silver. Diameter 34 mm.

Den finns med på sidan 23 som nummer 7 i nämnda bok.

SAMLING OCH FOTO:

UPPSALA UNIVERSITETS MYNTKABINETT.

- Kungl. Musikaliska Akademiens jetonger och belöningsmedaljer.
- Kungl. Musikaliska Akademiens jubileums- och minnesmedaljer.
- Svenska Akademiens och Kungl. Vetenskapsakademiens minnespenningar och medaljer med musikalisk anknytning.
- Medaljer utgivna gemensamt av kungliga akademier med deltagande av Kungl. Musikaliska Akademien.

Ett flertal andra än huvudförfattaren har lämnat långa läsvärda bidrag. Viktiga referenser till annan litteratur är medtagna. Medaljbeskrivningarna följs av kortfattade texter med historik kring själva medaljen med hänvisningar till modern referenslitteratur. Kring de personer som hyllats med respektive medaljer har olika författare skrivit utförliga biografier.

Lyran är en musikens symbol och därför ofta sedd som motiv på just musikmedaljer. Så också på Musikaliska Akademiens jetonger och medaljer så som den här intill avbildade jetongen. Den samt en andra belöningsjetong utfördes under samma år, 1797, av Carl Gustaf Fehrman, likaledes med en lyra men med något annan utformning.

Den äldsta svenska medalj med en lyra jag känner till är den över Carl Michael Bellman 1793, samma år som han invaldes i Kungl. Musikaliska Akademien. Den graverades av Carl Enhörning och hans lyra är, till skillnad från akademiens lyra, omslingrad av en vinranka. Det var Bellmans vänner som lät slå den över honom och den är därför inte med i boken som medalj utgiven av akademien eller någon annan kunglig akademi.

Enhörning, som avled 1821, utförde senare KMA:s sammanträdesjetong 1814 med en lyra med ännu en annorlunda utformning på åtsidan.

Boken om *Musikaliska akademimedaljer* är även utgiven som e-bok på både svenska och engelska. Själv föredrar jag en fysisk bok i behändigt format som denna skrift.

MGL

Samlingarna 450 år

I år fyller Ekonomiska museet – Kungliga myntkabinettets samlingar 450 år. Det uppmärksammar vi i sociala medier och med olika aktiviteter.

År 1572 började Johan III att samla in gamla svenska mynt. Syftet var att bevisa att Sverige var först med att använda tre kronor i riksvapnet och därmed hade större rätt till symbolen än Danmark. Denna myntsamling blev starten för Kungliga myntkabinettet och en av Sveriges äldsta museisamlingar.

Under århundradena har samlingarna vuxit genom gåvor och andra förvärv. I dag består samlingarna av omkring 650 000 föremål. Större delen är mynt, men även exempelvis sedlar, medaljer och aktiebrev ingår.

Samlingarna började visas i offentliga utställningar 1846. Från och med 1940-talet har föremålens sammanhang lyfts fram genom att visa på deras ekonomiska och finanshistoriska betydelse.

Myntets dag 24 september

Spara datumet! Lördag den 24 september bjuder vi in till Myntets dag och ett firande av 450-årsjubileet på museet. Det blir föreläsningar, konsert, myntslagning och andra familjeaktiviteter. Se mer här:

ekonomiskamuseet.se/450ar/

SVENSK NUMISMATIK PÅ YOUTUBE

NUMISMATIK I ALLA dess former – samlande, kunskapsutveckling, forskning och dokumentation, publikationer, mynthandel och myntauktioner, föreningsverksamheter – har ju månghundraåriga traditioner, i Sverige såväl som internationellt. Nutidsmänniskans förutsättningar att odla sådana intressen är utsatt för konkurrens i form av många pockande frestelser föranlett av samhällets social och tekniska utveckling, nya levnads- och arbetsbetingelser, etc. Traditionella och nydanande former och kanaler av media konkurrerar starkt om tittares/lyssnares uppmärksamhet.

I Sverige är Roberto Delzanno en av flera friska fläktar i myntvärlden. Som produktiv tillika prisbelönad författare av nya referensböcker över svenska myntserierna har han bidragit till att vitalisera intresset för numismatik i bred bemärkelse. Flera väl illustrerade medaljböcker är också under pågående författarskap och utgivning under 2022. En illustrerad handbok över myntgradering av urval svenska myntserier är ett ytterligare samarbetsprojekt ämnat att främja praktiskt samlande och synkronisera svenska bedömningsnormer.

Sedan några år bedriver också Roberto Delzanno en proaktiv intensiv marknadsföring i olika media (Facebook: Numismatics for FUN),

sin egen hemsida (www.delzanno.se) och deltagande på mässor/utställningar samt auktionssajten Tradera. Det handlar om saluförda enskilda mynt och medaljer som han visuellt visar med videofilmer och kommentarer föremålens historik och signifikans, teknik och kvalitet.

Sedan januari 2022 har Roberto vidgat videokonceptet till också numismatiska samtal och bjudit in erfarna oberoende samlare och andra marknadsaktörer i branschen, däribland undertecknad, Christian Hamrin och Bengt Hemmingsson. Dessa videofilmer presenteras på Youtube under sökbegreppet Roberto Delzanno Numismatik, ett gratis forum tillgängligt globalt för alla via sin egen dator. Samtalsfilmerna tar upp varje aktuella händelser och praktiska samlaraspekter, exempelvis avisering och analyser av auktioner, präglingsteknik, spegelkvalitet, nya variantupptäckter, klubbar och mässor. Dessa initiativ och sakliga videoclips har rönt välkomnande uppmärksamhet bland såväl erfarna numismatiker som nybörjare och nyfikna.

Förhoppningsvis främjar detta en föryngring av samlarkretsen och tillför nya medlemmar till såväl Svenska Numismatiska Föreningen som andra omnämnda medlemsklubbar.

Per-Göran Carlsson

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Vuxen 200 SEK/år
Junior 100 SEK/år
Utomlands boende 375 SEK/år

Plusgiro 150007-3
Bankgiro 219-0502

info@numismatik.se

MYNTBUTIKEN I SVERIGE AB

Kyttingevägen 15
181 31 Lidingö

Tidsbokning: 08-684 392 00

KÖPER MYNT – MEDALJER
HEMBESÖK STOCKHOLM

Se exempel på inköpspriser:
www.myntbutiken.se

Bagare, batting, gubbe och vase

ÅTMINSTONE FYRA FOLKLIGA myntbenämningar syftar på människor, en vad beträffar yrket, de övriga på kungar och pojkar och användes när man singlade slant.

Bagare är möjligen studentslang och användes som benämning för en kronor och pengar. Ordet härrör från 1880-talet. Det kan vara en ombildning av banko som i riksdaler banko men också av att den var vit som en bagare. En solbränd bagare å andra sidan var kopparmyntet 5 öre. En fembagare gällde 5-kronorssedeln.

Batting var ett uttryck för låga valörer, såsom ¼-skillingar präglade åren 1802–1830, men också ⅙-skillingar banko och 1½-skillingar. Senare även för 2- och 5-öringar. Uttrycket kommer av benämningar på små barn, särskilt pojkar. Var de olydiga blev det illbatting. Men dess ursprung kan vara det sydtyska myntet *Batzen* som kursen i svenska mynt räknades mot på 1500-talet.

Gubbe gäller åtsidans kungabild på de mynt som har sådana, exempelvis enkronor. En *hundragubbe* är följaktligen en 100-kronorssedel. Singlar man slant, slår man vad om till exempel 'gubbe och klöver', 'gubbe och pil' eller 'gubbe och kärringa'.

Vase som i singla slants 'krona och vase' är upptecknat 1839. Vid den tiden användes ordet för pojke eller en ömklig stackare och var ett uttryck för den enkla medborgaren i motsats till kungen och kronan. Vad är väl en enkel pojke av folket mot en kronans representant? Pojkvasing och pojkvasker är diminutiv av vase. 'Vase uppåt', och vadet är förlorat.

Singlar man slant nuförtiden? I så fall benämner man det nog i stället 'krona och klave'.

MGL

Läs mer här:

Golabiewski Lannby, M.: *Pengar i folkmun och mynt i seder, bruk och poesi*. 2000.

MYNTMÄSSA I NORRKÖPING

LÖRDAG 3 SEPTEMBER 2022

kl. 10:00 – 15:00

STALLET

Slottsgatan 130

Mynt, Frimärken, Vykort, Antik

Ca 20 mynthandlare/utställare

ABAXA.se Mynttillbehör

Försäljning – Värdering

Arrangör:

Norrköpings Myntklubb

<http://norrkopingsmyntklubb.se>
info@norrkopingsmyntklubb.se

VÄLKOMMEN PÅ MYNTMÄSSA

Söndagen den 22 maj 2022 kl. 09.30-15.00

i Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 (Majorna), Göteborg.

Svenska Numismatiska Föreningen & 10-15 mynthandlare kommer att vara representerade.

Skarabé
Mynt & Guld AB
köper och säljer
MYNT, SEDLAR
och MEDALJER
Föremål från antiken

Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031 - 135 088
skarabe@telia.com - www.skarabe.eu
Öppet: Vardagar 10-18

MYNTMÄSSA

Sävsjö Myntklubb hälsar dig välkommen till

Kulturhuset Sävsjö

Lördag 2 juli 2022

Klockan 11.00-16.00

*Ett flertal etablerade utställare
Försäljning av mynt och tillbehör
Servering
Entré 20 kronor*

Kontakt:

Lars-Olof Jägerteg, tel. 070 276 27 03

christer.petterssonsavsjö@telia.com, tel. 070 433 82 09

**Din leverantör av tillbehör till
Mynt, Frimärken samt andra samlarföremål**

Sedan 2021 är vi komplett återförsäljare av Leuchtturms sortiment i Sverige, vi lagerför även stora delar.

Kontakta oss för beställning

SAMLARTORGET.se

Info@samlartorget.se

+46 (0) 706678956

www.samlartorget.se

www.facebook.com/samlartorget

www.instagram.com/samlartorget

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är sedan 1973 en etablerad sammanslutning av för närvarande 23 mynthandlare. Föreningens syfte är att samordna strävanden och idéer angående mynthandels utveckling, uppmuntra vetenskaplig forskning och sprida kännedom om numismatik, samt att skapa varaktiga och vänskapliga förhållanden svenska mynthandlare emellan. Medlemmarna förbinder sig att ej saluföra förfälskade objekt i enlighet med Svenska Numismatiska Föreningens upprop.

BESO UR & ANTIK AB

Bertil Svensson
Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031 – 139484
besour@telia.com
www.besour.se

CEDERHOLMS MYNTHANDEL

Stureplatsen 3
411 39 Göteborg
Tel. 076 – 8344684
cederholmsmynthandel@gmail.com

ROBERTO DELZANNO MYNTHANDEL

Villa Långbro – Stockholm
Tel. 0708 – 865008
roberto@delzanno.se
www.delzanno.se

HAMRIN & SVAHN MYNT AB

Sjöberg 1
147 91 Grödinge
Tel. 08 – 7326686, 070 – 2126455
christian.hamrin@telia.com

JOAKIMS MYNT & SEDLAR

Linnégatan 52
413 08 Göteborg
www.joakimsmyntochsedlar.se

KARLSKRONA MYNTHANDEL AB

Hantverkaregatan 37
371 35 Karlskrona
Tel. 0455 – 81373
lennart@mynt.nu
www.mynt.nu

RUNE LARSSON MYNTHANDEL

Stora Brogatan 14 / Box 98
501 13 Borås
Tel. 033 – 410315

LUNDS MYNTHANDEL

Klostergatan 5
222 22 Lund
Tel. 046 – 144369
butik@lundsmynthandel.se

J. MELIN MYNT

Koltrastvägen 23
373 32 Nätraby
melinmynt@hotmail.com

MITQALCOINS

Klas Johnsson
Box 5078
141 05 Kungens kurva
info@mitqalcoins.se
Tel. 070 – 6101073

MYNTHANDEL SB NUMISMATICS

S. Bilis, Östermalmstorg
Box 5143
102 43 Stockholm
info@mynthandel.com
www.mynthandel.com

HB MYNTINVEST CORONA

Hemgårdsvägen 28f
611 38 Nyköping
Tel. 0155 – 286325
www.coronamynt.se

NILSSONS MYNTHANDEL AB

Box 12
896 21 Husum
Tel. 076 – 1132207
nilssonsmynthandel@hotmail.com

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46 / Box 5132
102 43 Stockholm
Tel. 08 – 6626261
info@nordlindsmynt.se
www.nordlindsmynt.se

NUMIKON / TICALEN MYNTHANDEL

Stefan Jonasson / Ticalen Mynthandel
Stureplatsen 3
411 39 Göteborg
Tel. 073 – 9540868
ticalen@gmail.com

PECUNIA MM HB

Östra Mårtensgatan 19
223 61 Lund
Tel. 0705 – 252519
mattsson.g@telia.com

J. PEDERSEN MYNTHANDEL

Norra Strandgatan 30 / Box 1320
251 13 Helsingborg
Tel./fax 042 – 122528
pedersen.mynt@telia.com
www.jpetersen.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Hantverkargatan 8 / Box 16390
112 21 Stockholm
Tel. 08 – 4115081
www.selinsmynthandel.se

SKARABÉ MYNT & GULD AB

Drottninggatan 10
411 14 Göteborg
Tel./fax 031 – 135088
skarabe@telia.com
www.skarabe.eu

STENENG AB

Peter Sten
Industrigatan 6
335 73 Hillerstorp
petersten@icloud.com
Tel. 070 – 5222036

SVENSK MYNTHANDEL

Mikael Kindahl
Badstugatan 24, Bredablick
691 32 Karlskoga
svenskmynthandel@hotmail.com
www.svenskmynthandel.se

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

Gamla Brogatan 36
111 20 Stockholm
Tel. 08 – 4110807
www.hwmynt.se

AB WIJK ANTIK

Flisvägen 5
743 94 Skyttorp
Tel. 070 – 3680807
info@wijk.se

www.smf.com.se

MYNTAUKTION 23

14 maj 2022

Ett urval objekt på maj-auktionen:

Gustav Vasa
1 daler 1542

Höger hand av Frälsaren mellan
1 och 5 i årtalet. RRR.

Johan III
½ daler 1574

Karl XII
1 dukat 1716

Karl XIII
1 dukat 1812

Finland
1 markka 1864

Karl. Hertig av
Södermanland
1 daler 1597

Norge
1 speciedaler 1862

Nu söker vi inlämningar till den stora live-auktionen i november.
Välkommen in med dina objekt!

MYNTKOMPANIET

Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

Tfn: 08-678 32 17

E-post: coins@myntkompaniet.se

www.philea.se

MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

INLÄMNING PÅGÅR

Inlämning till höstens auktioner pågår. Priserna på numismatiska objekt är fortsatt mycket höga. Dessutom har vi branschens kanske förmånligaste försäljningsvillkor.

VADSTENA. 8 mark 1568. Ettårstyp. R.
Såld på auktion 38 för 235.000:-

STOCKHOLM. Dukat 1720.
Såld på auktion 38 för 105.000:-

STOCKHOLM. Dukat 1787.
Såld på auktion 38 för 66.000:-

STOCKHOLM. 1/2 daler 1574. RR.
Såld på auktion 38 för 165.000:-

STOCKHOLM. Riksdaler 1731.
Såld på auktion 38 för 43.000:-

STOCKHOLM. 16 mark 1610. RR.
Såld på auktion 38 för 250.000:-

(Provision tillkommer på ovanstående priser)

Myntauktioner i Sverige AB
Banérgatan 17, 115 22 Stockholm • Storgatan 10, 342 60 Moheda
E-mail: info@myntauktioner.se • Telefon: 08-410 465 65
www.myntauktioner.se